

Naila Ceribašić (Institute of Ethnology and Folklore Research, Zagreb)
naila@ief.hr

**Political and economic record filters:
The example of the three Zagreb-based record companies
from the 1920s to the 1950s**

55th Annual ARSC Conference (virtual)
12–15 May 2021

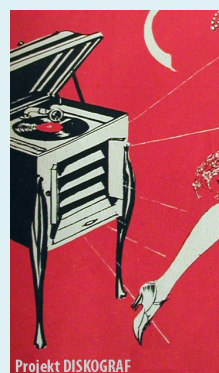
1927–1938–1944
c. 1,200 records

1938–1945–1947
c. 600 records

1947–
c. 900 records

Nove i stare melodije

Bez pripjeva

- 411 PLES GEJSE, Tanz der Geisha, swing-fox
SUNČANI TRACI, Sonnenstrahlen, fox
- 371 DINAH, swing-fox
ST. LOUIS BLUES
- 357 BAJKE IZ LOUISIANE, swing-fox
MJESEČEV ČAR, swing-fox
- 356 VALČER JE BESMRTAN, lagani valcer
MNOGE USPOMENE, lagani fox
- 355 NOCNI POVJETARAC, swing-fox
KAD SE MJESEC POMLADI, swing-fox
- 354 OTOČIC NA PLAVOM MORU, lagani fox
LJETO, MORE I SUNCA SJAJ, fox
- 338 PLES FANTOMA, La danza del fantasma, swing-fox
PLESUĆ NA 50-TI KAT, Ballando al 50° piano, swing-fox
- 337 ČAJ U DVOJE, swing-fox
JA ZNAM DA TI TO ZNAŠ, fox
- 333 GORE, DOLJE, Jeepers Creepers, swing-fox
SAMOĆA, Solitude, lagani fox
- 332 ČEZNJA PREKO MORA, Nostalgia d'oltremare, istočnjački
lagani fox
ZVAT ĆU TE MALA, Ti chiamero piccina, passo-doble
- 331 PROLJETNO CVIJEĆE, Flores di primavera, argentinski tango
ZASTO NE...!, Como no...!, argentinski tango
- 322 PLES NA BRODU, swing-fox
CHRISTOPHER COLUMBUS, swing-fox
- 321 CRNAČKA ČETVRT U PONOĆI, swing-fox
KUĆA U CRNAČKOJ ČETVRTI, swing-fox
- 316 GLASOVI ULICE, swing-fox
BRZE, DJEVOJČICE!, swing-fox
- 315 KRALJICA POLJA, Reginella Campagnola, swing-fox
PIŠI MI, Scrivi mi, tango

Bora Janić uz harmoniku

- OH-56 VJETAR RUŽU POLJULJKUJE
TI PLAVIS ZORO BAJNA
- OH-55 POD ONOM GOROM ZELENOM
GONI OVCE
- OH-54 OJ JESENSKA RUŽO
LEJLA
- OH-53 NEMA PA NEMA MOJE MALO GARAVO
TKO SE ONO BRLJEGOM SEĆE
- OH-52 SINI JARKO SA IZTOKA SUNCE
RUMENA RUŽA PROCVALA
- OH-51 KOLIKA JE U PRIJEDORU CARSIJA
OD SAHABA DO AKSAMA
- OH-50 NEMA LJUBAVI BEZ TUGE I BOLI
OD NOĆAS TE DUŠO
- OH-49 LIJEPO IME KOGA ZOVU MILE
DRUGAR MI SE ŽENI
- OH-48 NEVJERNA JE MOJA DRAGA
SJEDJELA SAM ZA MASINOM
- OH-47 DAL SI MI DRADA VJERNA?
LJUBICE PLAVA LJUBICE
- OH-46 MOJA MAJKA PRSTE JE UPLELA
DRUGARICE MICO
- OH-45 AJDE SUNCE ZAJDE
MAGLA PADNALA
- OH-44 BOLESNO MI LEŽI ZLATO
PLAĆEM VEĆ TRI DANA

odl. br. 530-~~II~~/1-1942 r. br. 582/42. Grad. pgl. u Zgla.

< Popis od 16/1 1942
bakrenih i ~~in~~ ^{repliranih} predmeta nađenih u prostoriji -
izma H. Edison Bell - Penkala d.d.
Izornice gramofona i gramof. ploče,
Bosnijske ul. br. 43 - Kao sastavni
dio raprimke od 16/1 1942 br. 330-~~II~~/1-42
ođv. br. 582/42.

I Bakrenih matrica na
presanje gramof. ploča:

	Brutto kg: (s kartonom)	Netto ca
a) u piramici u ormari i stolu	290'-	
b) u skladastu matrica (na tri velike stelace napunjene s obje strane saka je ca 2175'-kg brutto, na jednoj manjoj stelaci s obje strane u ca 1450'-kg brutto (3/4 puna) i jednoj stelaci napunjenoj s jedne strane u 400'-kg brutto i na stolu 70'-kg brutto):	8495'-	
c) u skladastu ploča	30'-	
d) u galvanoplastici	50'-	
	8815'-	

oko se odnosi na karton
čini netto - ca: 6641'-

Ukupno bakrenih matrica 6661'-kg

II "prostoriji Galvanoplastika":
ostali predmeti:

Pr. krenog kima protivu ne stolu	ca	5'-
6 bakrenih napitka od galvanopl. (u metalu)	ukupno	48'-
	ukupno	6714'-

inventory of copper and
brass found in the
factory of Edison Bell
Penkala, January 1942

ads in the magazines *Kulisa* and *Svijet*,
1927–1928

Aj, kolika je Javorina planina / Aj, sivi soko preletit je ne može
Oh, how big the mountain Javorina is / Oh, a gray falcon can't fly over it

new factory built in 1963

production output:

1947: 33,000

1961: 2,371,600

population of Yugoslavia:

1947: 15,670,000

1961: 18,549,291

1. Moja mala djevojčica
Puna je velikih želja
Baš kao šipak pun košćica
Tako je puna veselja.

Tata, kupi mi auto ...

... Bar jednu malenu bebu
Velim ti da je to sve.

2. Moja mala djevojčica
Voli i šetnje i priče
Ali u gradu pred izlogom
Satima stoji i više.

Tata, kupi mi auto
Bicikl i romobil
Kupi mi medu i zeku
Kolica Jugovinil.

Tata, kupi kolača
Bombona i narandže dvje
Bar jednu malenu bebu
Tata, kupi mi
Tata kupi mi
Tata kupi mi sve.

1. My little girl
Is full of great desires
Just like a pomegranate full of seeds
She is full of joy.

Daddy, buy me a car ...

... At least one little doll
I'm telling you, that's all.

2. My little girl
Loves both walks and stories
But in the city in front of a shop window
She stands and shouts for hours.

Daddy, buy me a car
A bicycle and a scooter
Buy me a teddy bear and a rabbit
A pram of Jugovinil.

Daddy, buy (me) cookies
Candies and two oranges
At least one little doll
Daddy, buy me
Daddy, buy me
Daddy, buy me everything.

Conclusion

consumers

economic system

political filters

novelty

marginality

ignorance

diversity

social groups

cultural infrastructure

market

radio

festival

field

periphery

global trends

general debate

commercial music

